

Pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski

Oprac. Stanisław Karnacewicz (PAP)
17.04.2014 aktualizacja 15.05.2018

Polska była krajem najczęściej odwiedzanym przez Jana Pawła II. W czasie prawie 27-letniego pontyfikatu papież odwiedził ojczyznę dziewięć razy.

Ojciec Święty przejeżdża ulicą Nowy Świat. Warszawa, 02.06.1979. Fot. PAP/CAF/Z. Matuszewski

Podczas pierwszej pielgrzymki do Polski w dniach 2-10 czerwca 1979 r. papież odwiedził Warszawę, Gniezno, Częstochowę, Kalwarię Zebrzydowską, Wadowice, Kraków i były niemiecki obóz koncentracyjny Auschwitz. Wizyta miała duże znaczenie nie tylko dla wolności Kościoła w Polsce, lecz także pośrednio przyczyniła się do odzyskania przez Polskę pełnych swobód demokratycznych. Zdaniem wielu analityków to, co papież mówił podczas tej wizyty, przyczyniło się do powstania w następnym roku „Solidarności”.

W homilii wygłoszonej w czasie mszy św. przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie papież wezwał rodaków do szczególnej odpowiedzialności za losy kraju i ojczyzny. Wypowiedział wówczas słowa: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi! Tej ziemi!”. Zostały one odebrane jako wezwanie do przemian ustrojowych i odbudowy wolności w naszym kraju.

* * *

Kolejną, drugą podróż do ojczyzny, papież Jan Paweł II odbył półtora roku po wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego, w dniach 16-23 czerwca 1983 r. Odwiedził wówczas: Warszawę, Niepokalanów, Częstochowę, Poznań, Katowice, Górę Św. Anny, Wrocław i Kraków.

Była to trudna pielgrzymka ze względu na złą sytuację społeczno-polityczną w Polsce. W Belwederze Jan Paweł II i prymas Polski Józef Glemp spotkali się z przedstawicielami najwyższych władz państwowych - I sekretarzem KC PZPR gen. Wojciechem Jaruzelskim i przewodniczącym Rady Państwa Henrykiem Jabłońskim. Papież wyraził wówczas troskę o los Polski, a w szczególności o zaspokojenie wolnościowych aspiracji narodu polskiego. Podczas krótkiego odpoczynku w Dolinie Chochołowskiej (Zakopane) Ojciec Święty spotkał się z Lechem Wałęsą.

* * *

Trzeci raz papież przebywał w Polsce od 8 do 14 czerwca 1987 r.. Wizyta była związana z II Krajowym Kongresem Eucharystycznym. Jan Paweł II odwiedził wówczas: Warszawę, Lublin, były hitlerowski obóz zagłady w Majdanku, Kraków, Szczecin, Gdańsk, Gdynię, Westerplatte, Częstochowę i Łódź.

W Gdańsku (w dzielnicy Zaspa) Ojciec Święty odprawił mszę św. w intencji ludzi pracy. Wygłosił homilię, w której uwagę skupił na wzajemnej relacji między człowiekiem a pracą. Podczas pobytu w Gdańsku Jan Paweł II prywatnie spotkał się z Lechem Wałęsą. W Częstochowie, podczas Apelu Jasnogórskiego, prosił Matkę Jasnogórską „o zwycięską nadzieję dla swoich rodaków”. W warszawskim kościele Św. Krzyża, podczas spotkania z przedstawicielami środowisk twórczych, papież apelował o „wytrwałość”.

Podczas tej wizyty papież po raz pierwszy spotkał się z przedstawicielami Związku Religijnego Wyznania Mojżeszowego w Polsce. Podkreślił, że „Kościół katolicki zawsze jest blisko swych starszych braci w wierze”.

* * *

Podczas czwartej podróży Jana Pawła II do Polski w dniach 1-9 czerwca 1991 r. papież odwiedził Koszalin, Rzeszów, Przemyśl, Lubaczów, Kielce, Radom, Łomżę, Olsztyn, Włocławek, Płock, Białystok i Warszawę.

W Warszawie Jan Paweł II spotkał się z najwyższymi władzami RP, a także z grupą parlamentarzystów - inicjatorów projektu prawnej ochrony dziecka poczętego. Odbyło się również - poza programem wizyty - spotkanie z gen. Wojciechem Jaruzelskim.

Podczas tej pielgrzymki papież nauczał przede wszystkim o Dekalogu. I tak np. w homilii wygłoszonej w Kielcach Ojciec Święty ostro potępił aborcję, jeszcze mocniej zaakcentował ten problem w czasie mszy św. na warszawskiej Agrykoli. W Lubaczowie, w homilii opartej na III przykazaniu, Jan Paweł II mówił o stosunkach Państwo-Kościół i o moralnych aspektach reformy

gospodarczej. W Radomiu Ojciec Święty złożył kwiaty pod pomnikiem upamiętniającym robotniczy protest w 1976 roku. W Płocku odwiedził zakład karny i spotkał się z więźniami. „Bóg nikogo nie przekreśla, nawet tych, którzy chwilowo pobłądzili, i każdemu daje szansę poprawy i powrotu na właściwą drogę” - mówił do nich.

* * *

Kolejna, piąta podróż Ojca Świętego odbyła się w dniach 13-15 sierpnia 1991 roku i obejmowała Kraków, Wadowice oraz Częstochowę. Jan Paweł II wziął udział w uroczystościach zakończenia VI Światowego Dnia Młodzieży. „Młódzież jest nadzieją świata i nadzieją Kościoła” - mówił Jan Paweł II w homilii skierowanej do młodzieży. W mszy św. na Wzgórzu Jasnogórskim uczestniczyli prezydent Lech Wałęsa i premier Jan Krzysztof Bielecki.

* * *

Po raz szósty, z jednodniową wizytą w Polsce, Jan Paweł II przebywał 22 maja 1995 r. Wizyta miała charakter bardziej prywatny. Odbyła się z okazji kanonizacji błogosławionego Jana Sarkandra w Ołomuńcu (Czechy). Ojciec Święty pragnął odwiedzić miejsce urodzenia świętego - Skoczów. Papież spotkał się wówczas z prezydentem Lechem Wałęsą i premierem Józefem Oleksym, a także z mieszkańcami Bielska-Białej i Żywca.

W homilii wygłoszonej podczas mszy św. na skoczowskim wzgórzu „Kaplicówka” papież wezwał rodaków do mądrego i wytrwałego rozwiązywania problemów społecznych i politycznych. Jednak - jak podkreślał - podstawowym problemem jest zawsze sprawa ładu moralnego. „Polska woła dziś o ludzi sumienia” - mówił Ojciec Święty.

Podczas spotkania z mieszkańcami Żywca Ojciec Święty krytycznie mówił o dyskryminacji ludzi wierzących. „Niepokój muszą budzić dzisiaj dające się zauważyć w mojej ojczyźnie tendencje zmierzające do programowej laicyzacji społeczeństwa, ataków na Kościół oraz ośmieszania wartości chrześcijańskich, które były u podstaw tysiącletnich dziejów narodu” - mówił Jan Paweł II.

* * *

Po raz siódmy papież przebywał w Polsce od 31 maja do 10 czerwca 1997 r. z okazji 46. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego we Wrocławiu. Odwiedził wówczas Gniezno, Kraków, Legnicę, Gorzów Wielkopolski, Poznań, Kalisz, Częstochowę, Zakopane, Ludźmierz, Duklę i Krosno. W sposób stanowczy i zdecydowany wystąpił w obronie życia ludzkiego, od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci. „Naród, który zabija własne dzieci, staje się narodem bez przyszłości” - mówił papież w Kaliszu do zgromadzonych tłumnie pielgrzymów.

* * *

Ósma pielgrzymka, 5-17 czerwca 1999 r., była najdłuższą ze wszystkich podróży Jana Pawła II do Polski. W czasie 13-dniowego pobytu odwiedził 22 miasta i trzy wsie: Gdańsk, Sopot, Pelplin, Elbląg, Licheń, Bydgoszcz, Toruń, Ełk, Wigry, Siedlce, Drohiczyn, Warszawę, Radzymin, Sandomierz,

Zamość, Łowicz, Sosnowiec, Kraków, Gliwice, Stary Sącz, Wadowice i Częstochowę oraz wioski w Puszczy Augustowskiej: Leszczewo, Studzieniczną i Gorzycę.

W homilii wygłoszonej na sopockim hipodromie papież nawiązał do słów, które wypowiedział 12 lat wcześniej na gdańskiej Zaspie: „nie ma wolności bez «Solidarności»”; tym razem dodał, że „nie ma solidarności bez miłości”.

Do najważniejszych wydarzeń pielgrzymki należało spotkanie Ojca Świętego w polskim parlamencie - pierwsze w historii papiestwa. Papież przestrzegał wówczas przed nadużywaniem władzy i korupcją, która „jest zagrożeniem dla demokracji”. Po 20 latach powtórzył słowa o „odnowie oblicza ziemi”. Tym razem dodał: „Jakże dziś nie dziękować Bogu w Trójcy jedynemu za to wszystko, co na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat odczytujemy jako Jego odpowiedź na tamto wołanie”.

W siedzibie prezydenta Ojciec Święty rozmawiał w cztery oczy z Aleksandrem Kwaśniewskim. Ta podróż papieska zaowocowała licznymi wyniesieniami na ołtarze. Ojciec Święty dokonał w Warszawie beatyfikacji Edmunda Bojanowskiego (założyciela Zgromadzenia Sióstr Bogarodzicy Dziewicy) i Reginy Protmann (założycielki zakonu Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy) oraz 108 męczenników z czasów II wojny światowej.

Do historii przejdzie spotkanie papieża na rynku w Wadowicach, jego barwne wspomnienia z dzieciństwa i młodości, zabawny i wzruszający dialog z tłumem mieszkańców rodzinnego miasta. Niepokój wzbudziła jednodniowa niedyspozycja papieża, spowodowana - jak informowano - grypą i gorączką. Jan Paweł II pozostał w rezydencji, a Mszy świętej w Krakowie i nabożeństwu w Gliwicach przewodniczyli inni hierarchowie.

* * *

Dziewiąta pielgrzymka Jana Pawła II odbyła się w dniach 16-19 sierpnia 2002 r. Ojciec Święty odwiedził Kraków i Kalwarię Zebrzydowską z okazji 400-lecia konsekracji Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej. Głównym jej celem była konsekracja Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach. „Chcę dokonać uroczystego aktu zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu” - powiedział papież. „Czynię to z gorącym pragnieniem, aby orędzie o miłosiernej miłości Boga, które tu zostało ogłoszone przez pośrednictwo św. Faustyny, dotarło do wszystkich mieszkańców ziemi i napełniało serca nadzieją. Niech to przesłanie rozchodzi się z tego miejsca na całą naszą umiłowaną Ojczyznę i na cały świat” - apelował Jan Paweł II.

Źródło:

<https://dzieje.pl/aktualnosci/pielgrzymki-jana-pawla-ii-do-polski>